

konačno priznaje i potvrđuje njegovu vrijednost, više ne usudi upuštati u potragu za novim načinima izražavanja i radije ostaje u javno priznatoj maniri, što prije ili kasnije vodi u ponavljanje i nazadovanje, dok se napokon ne istroši zanemarujući kreativnost, traženje novih putova i stvaranje koje bi trebalo biti prava umjetnost. S druge strane, ta njegova povezanost i pripadnost vlastitom umjetničkom pogledu tražila je neprestanu borbu za opstanak. Ne samo u egzistencijalnom smislu već i u traženju i potvrđivanju vlastitog mjesta u slovenskom kulturnom prostoru. Također nakon rata, kada su se njegove prilike stalnim zaposlenjem donekle sredile, usprkos većim izložbama u Trstu i Ljubljani te sudjelovanju na različitim kolonijama, Černigojevo mjesto u vremenu i prostoru nije bilo priznato na način kako je on to zaslužio. S tog aspekta lakše možemo shvatiti zbog čega je Černigoj 1976. godine s gorčinom primao Prešerenovu nagradu za životno djelo i ironički dodao da je za njega prekasno.

Svakako veoma veliko značenje ima činjenica, da je upravo u Galeriji Avgusta Černigoja skupljeno oko 1400 umjetnikovih radova, koji sasvim sigurno predstavljaju izazov prije svega mladima, prošlosti neopterećenim povjesničarima umjetnosti, koji bi trebali u temeljitom proučavanju i cjelovitom istraživačkom pristupu prema umjetnikovu radu konačno ocijeniti širinu Černigojeva djelovanja i njegov neprocjenjivi doprinos razvoju slovenske likovne umjetnosti.

Primljeno: 26. 2. 1990.

Prijevod sa slovenskog jezika:
Lenga Kuliš

AVGUST ČERNIGOJ
Podaci o životu

Rodio se 24. kolovoza 1898. u Trstu. Studirao je u Trstu na Umjetničko-obrtničkoj školi. Diplomirao je na akademiji u Bologni, bio student Münchenske akademije i jedini slovenski i jugoslavenski umjetnik u znamenitoj školi Bauhaus u Weimaru. Nakon završenih studija vratio se najprije u Ljubljani, a zatim u Trst. Godine 1920. i 1921. bio je kao učitelj crtanja u Postojni. Nakon povratka iz Bauhauisa od 1923. do 1925. godine bio je profesor na Tehničkoj srednjoj školi u Ljubljani. Godine 1927. se za stalno preselio u Trst, gdje se do 1936. godine izdržavao honorarnim radom (dekorativno oslikavanje brodova). Iz vremena drugog svjetskog rata ostale su njegove znamenite slikarije u crkvama. Nakon oslobođenja do 1970. godine je poučavao crtanje na slovenskoj realnoj gimnaziji i u učiteljskoj školi u Trstu. Zadnjih pet godina svog života proživio je u Lipici. Umro je 17. studenoga 1985. u Sežani, gdje je i pokopan.

SUMMARY

The Gallery of Avgust Černigoj in Lipica

Brina Čehovin

Avgust Černigoj (Triest, 1898 – Sežana, 1985) a well known constructivist artist educated in the Bauhaus in Weimar, moved from Triest to Lipica and lived there for the last five years of his life. In the oasis of his new home the eighty-two-year old artist made a series of drawings, a water colour cycle (1983) and a cycle of paintings in mixed techniques with abstract motifs (1984).

The old house of a former smithy has been readapted as a gallery to the design of the architect Matjaž Gorzarolli. The collection contains 1.400 works by Avgust Černigoj, 400 having been chosen for permanent display. The display opened in 1987 and it contains mostly drawings, sketches for theatre scenography and costumes, experiments in photography, articles and interviews as well as a number of personal belongings, all following the concept of the members of the group Neue Slovenische Kunst in collaboration with Lučka Čehovin.

MUZEJI U MAKEDONIJI

Višnja Zgaga

ema novih muzejskih postava ili gradnja novih muzejskih objekata teoretski je vrlo intrigantna; u njoj se ukrštavaju problemi i svijest zajednice, odnosno kulturni nivo sredine u sposobnosti uočavanja kreativnih, poticajnih tema kulturne i prirodne baštine, te veze koje uspostavljamo s njom, artikuliranje istinskih sadržaja i mogućnosti realizacije, kako muzeološke tako i arhitektonske zamisli. Što znači takav jedan pothvat mnogo je jasnije teoretičarima kulture, sociolozima ili fenomenolozima nego »timovima« ili pojedincima koji ulaze u takav zahvat.

Arhitektura i urbanizam čitaju se kao odnos prema sadašnjem vremenu; muzejske kolekcije su odnos prema prošlom vremenu. Na toj antinomiji grade se danas u programiranju muzeja mnogi nesporazumi između arhitekata i kustosa; nameću se jači, danas su to neosporno arhitekti. Je li moguća kreativna suradnja?

Stalni postavi muzeja uglavnom su zbir stereotipa, izbor predmeta i interpretacija koje su u okvirima prihvaćenih standarda, gdje važnu ulogu ima ograničavajuća okolnost nužnog trajanja postava (radi se obično za period od 10–20 godina) i gotovo uvijek skromnih financija. Rijetki su oni primjeri koji nakon završene realizacije korespondiraju sa suvremenim. Uglavnom je svaki stalni postav u fazi svoje finalizacije odista i »muzejski«, fiksira jedno stanje koje je u nekim, ako ne i mnogim aspektima, već nadideno. To se ne može izbjeći, no nužno je pri projekciji postava biti svjestan te činjenice i učiniti sve da se otvori mogućnost što većem i suvremenijem broju interpretacija.

Analiza svakog projekta stalnoga muzejskog postava govori nam samo o dijelu vrlo složene djelatnosti: ostaje nam nepoznato osmišljavanje, korištenje, življenje tog sadržaja, s jedne strane, i nevidljiva djelatnost prikupljanja, akvizicije građe, posao valorizacije, stručno-znanstvene obrade i obogaćivanja znanstvenih fondova, osjetljivi poslovi konzervacije i restauracije, stvaranje uvjeta sigurnog čuvanja, s druge strane. Bez obzira na velik pritisak javnosti i medija za »otvaranjem« i »korištenjem« fondova, za produkcijom izložbi, te konstituiranjem kulturne baštine, muzejskog predmeta kao tržišne ponude, muzejski rad doživljava ponovno revival sakupljanja, obrade i čuvanja. Barem ga tako vidi najveći dio zaposlenih u muzeju.

Tako, iako nam se čini da je stalni postav indikator stanja muzejske djelatnosti, prije bismo mogli reći da je neka legitimacija društvu kako bi se pokazala svrhovitost ostalih »nevidljivih« poslova, odnosno da bi se dokazao legitimitet ustanova.

Muzeološka eksplozija nastala u drugoj polovici našeg stoljeća, rezultirala je mnoštvom studija i analiza, golemim korpusom stručne literature, konačno i konstituiranjem nove znanstvene discipline, muzeologije, koja raščlanjuje među ostalim i fenomene novih muzejskih postava i novih muzeja; njihove funkcionalne komponente, tehnološke, tehničke, ekonomske i konzervatorske. Pod takvim teoretskim balastom vrlo je teško u našim okolnostima naći neke primjere koji bi udovoljili tom raznolikom mnoštvu zahtjeva koji stoje pred projektima. Obilazak muzeja u našoj zemlji nepomirljiv je sraz teorije i prakse; u svim sredinama, pa tako i u Makedoniji. Neosporna je činjenica da je projekt i realizacija Muzeja Makedonije najznačajniji muzeološki pothvat u Makedoniji nakon rata: s rezultatima pozitivnih i negativnih konotacija. Muzej Makedonije je prema svim muzeološkim standardima nacionalni muzej koji se oformio prvenstveno na temelju povezivanja triju specijalnih muzeja nacionalnih muzeja, arheološkog,

etnološkog i povijesnoga. Očito je da je osnovna intencija bila osnovati jaki nacionalni muzej, što svakako u sebi nosi koliko aspekt profesionalne potrebe toliko, ako ne i više, političke odluke. Vrijeme koje je prvi put u historiji ostvarilo slobodu i državnost nacije htjelo je argumentirati istinu o sebi, željelo je na jednome mjestu sintetizirati sliku kulture, povijesti. O tome najupečatljivije govori skulptura Pobjede i portret maršala Tita s izjavom o suverenitetu makedonskog naroda iz 1970, postavljena u auli Muzeja. Osim toga takav muzej je matična muzejska institucija Republike, što znači da je svaki od tri segmenta – arheološki, povijesni i etnološki – povezan s ostalim, istim ili srodnim muzejima i zbirkama, da osigura široki raspon stručne pomoći i nadzora. Koliko se takav ambiciozan plan može efikasno realizirati ako se spomene nedovoljno razvijena mreža muzeja diljem republike i loše financiranje, jasno je to više kad se zna da je i pred novim Muzejem Makedonije stajalo mnoštvo neočekivanih problema. Prvenstveno pitanje zgrade.

Zgrada muzeja sagrađena je 1980. godine, a njeni projektanti su bili M. Tomić i K. Muratovski. Smještena je na području Stare skopske čaršije, na njenom rubu. U urbanom sklopu kulturno-historijskih spomenika najviše kategorije, Mustafa-pašine džamije (15. st.), Kuršumli hana (16. st.), Đulčiler amama iz 15. st. i Kamandžiler džamije (17. st.), problem arhitekture zgrade i njenoga vanjskog izgleda i urbanog rješenja vjerojatno se nametnuo kao prioritetan, dok je rješenje njenog funkcioniranja prepušteno korisnicima. Muzeološke projektne podloge vjerojatno nije bilo (odnosno doživjela je već na početku znatne i bitne korekcije jer se arheološkom i historijskom muzeju pridružio u kasnijoj varijanti i etnografski muzej) ili je bila nerealno postavljena, stoga je bio potreban dugi period preuređenja i prenamjene u smislu uspostavljanja uvjeta za funkcionalniji rad u muzeju. Od parametara koji određuju dizajn muzeja, kao što su komponente funkcionalnosti, tehnologije, tehničkih mjera, norme konzervatorstva i komponente ekonomske utemeljenosti, neki su se mogli riješiti s više ili manje ograničenja, a neki, naravno, nisu. Ako se doda i izuzetno loša izvedba građevinsko-obrtničkih radova, pred muzejem je odmah nakon preseljenja iskrusno apsurdni problem adaptacije zgrade kako bi se moglo raditi u uvjetima koji su za to predviđeni. Da bi se uspostavio kružni tok za posjetioce, morali su se ukloniti neki zidovi, uključujući i noseće, a zbog loše izvedbe krovne konstrukcije promijenjena je kompletna hidroizolacija i termoizolacija stropa, a stropno osvjetljenje zatvoreno zbog loše izvedbe. Alarmni sistem instaliran je također naknadno.

Koncipirati i realizirati stalni postav kao sintezu triju velikih složenih znanstvenih disciplina – arheologije, etnologije i povijesti – i tako sintetski obuhvatiti i interpretirati povijest Makedonije od prehistorije i slavenske kolonizacije do novije povijesti, do 1945, dakle dati presjek historijskih, kulturnih i etničkih zbivanja u Makedoniji, vrlo je ambiciozno postavljen zadatak, kakav si je vrlo rijetko postavila koja sredina u našoj zemlji, a i u svijetu: za sada je izuzetak Slovenija, gdje se planira nacionalni muzej kao sinteza kulturno-historijskih gibanja i mjene civilizacija, tzv. Slovenianum, a projekt je tek u fazi idejne koncepcije.²

Izradi stalnog postava pristupilo se etapno, po znanstvenim disciplinama koje konstituiraju muzej, arheologiji, povijesti i etnologiji. Najprije je realiziran stalni postav arheološkog odjela, 1982. godine.³ Na prostoru koji obuhvaća oko 1000 četvornih metara izložena je arheološka baština tematski povezujući razdoblje od prehistorije do dolaska Slavena, a geografski, prostor Makedonije s većim akcentom na skopskoj regiji. Slijedeći već ustaljenu shemu klasičnih postava koji poštuju prostorno-vremensku određenost, stalni postav arheološke zbirke ima više sekvenca edukativnoga karaktera (u kojima se npr. objašnjava funkcija predmeta) i vrlo uspješni postav antičke skulpture, gdje se

Istorijski muzej, Kruševo – detalj postava: freska Borka Lazevskog, 1988.

prvenstveno težilo isticanju umjetničke vrijednosti eksponata. Historijski postav otvoren je 1986. godine i obuhvaća gotovo 10 stoljeća makedonske povijesti, od dolaska Slavena do kraja drugoga svjetskog rata. Pratimo tako djelovanje Klimenta Ohridskog, Samuilovo carstvo, tursku vladavinu i makedonsku oslobodilačku misao 19. st. te burna oslobodilačka previranja 20. st., koja su rezultirala makedonskom suverenošću. Za elaboraciju teme koristio se muzejski materijal iz historijske i etnografske zbirke. Vrijedna zbirka ikona i primijenjene umjetnosti koncipirana je kao konstitutivni dio postava, djelomično odvojena, postavljena u središnjem dijelu prostora, na paravanima koji formiraju zaseban prostor. Tako je njihova funkcija proširenje teme povijesti na umjetničke i civilizacijske dosege, koja, doduše, nigdje nije dublje elaborirana kao povijest umjetnosti. Muzeografska rješenja stalnog postava u ovom dijelu vrlo su dobro usklađena s karakterom izloženog materijala; mnoštvo dokumenata i sitnijih predmeta postavljeno je u pultne vitrine, a fotografije i karte na panoje, pri čemu postav nekih ikona na mrežastu podlogu nije najbolje rješenje. Od nedostataka treba napomenuti relativno lošu rasvjetu, otežanu orijentaciju na izložbi, a radi veće komunikativnosti svakako bi trebalo izraditi legende na stranom jeziku i publicirati vodiče kroz stalni postav.

Suprotno koncepciji takvoga, centripetalnog razvoja muzejske djelatnosti, u regionalnim centrima Makedonije pruža se drugačija slika razvoja. Zakonom koji je donesen prije desetak godina (vjerojatno s osnovnom namjerom smanjenja finansijskih izdvajanja za kulturu – što se u našoj republici može

pratiti kroz »samoupravna udruživanja« muzeja i narodnih sveučilišta) zajedno djeluju, odnosno fuzionirani su regionalni zavodi za zaštitu spomenika kulture i prirode s muzejima. Među muzejskim radnicima Makedonije postoji, naravno, struja za i protiv tog Zakona, najčešći prigovor muzealaca je nedovoljna aktivnost samog muzeja, zamiranje nekih muzejskih funkcija, smanjene mogućnosti terenskog istraživanja, otkupa i sl. Vidljive prednosti ove koncepcije razmotrit ćemo na primjerima Štipa (nažalost, odgovor na anketni upitnik nije stigao), Strumice i Ohrida (također bez ankete), premda je vrlo teško procijeniti je li riječ o pozitivnom djelovanju ljudi ili pak prednosti takvog sistema.

Štipski je muzej jedan od najstarijih muzeja Makedonije, osnovan 1953. godine, zavičajnog je tipa i ima 17.000 predmeta. Djelatnost muzeja/zavoda čine i Galerija ikona u Crkvi Sv. Bogorodice i Galerija suvremene umjetnosti. Ovako raširena mreža zbirki muzeja zajedno sa spomenicima kulture vjerojatno prelazi financijske mogućnosti sredine, no vrlo je važno da se u zaštitu kulturne baštine krene sustavno i planski; vrlo je čest primjer neadekvatna adaptacija spomenika kulture za potrebe muzeja, gdje se u pravilu barem trećina novca koristi za korekcije, odnosno preadaptacije za potrebe funkcioniranja muzeja. Prema programu koji poduzima ovaj muzej/zavod, radi se na sustavnoj zaštiti i revitalizaciji starogradske arhitekture Štipa, gdje u ovom trenutku program obuhvaća dva objekta, od koje je jedan, Kuća braće Arsovi, nakon dvogodišnjeg rada adaptiran za potrebe zavičajnog muzeja. Prva faza postava etnološkog i historijskog materijala obuhvaća uređenje lapidarija ispred zgrade i zajedno s hortikulturnim rješenjem vrlo je uspješni početak revitalizacije. Uređenjem lapidarija ispred muzejske zgrade stvorio se i kvalitetan urbani detalj koji uveliko proširuje funkciju toga muzejskog materijala, čineći ga na neki način životnom svakodnevicom građana. Drugačiji je, ali ne manje značajan, primjer muzeja/zavoda u Strumici. U novouređenim prostorijama zgrade koju dijeli s Arhivom, realiziran je stalni postav koji tematski potpuno odgovara mjestu muzeja u lokalnoj zajednici; ovdje je vrlo koncizno dan pregled značajnih historijskih događaja Strumice i strumičkoga kraja, od pojave neolita do kraja drugoga svjetskog rata. Historijska kronologija koja je okosnica stalnog postava proširena je etnografskom i arheološkom slikom toga kraja i životom grada, tako da čini plastičnu cjelinu povijesti. Takav postav vrlo je prohodan i razumljiv i posjeduje velike mogućnosti za interpretaciju, naročito za djecu i omladinu toga kraja.

Kompleks kruševačkih muzeja obuhvaća najznačajnije događaje političke povijesti Makedonije: Muzej NOB-a, Muzej Ilindenskog ustanka, spomenik Ilindenu, monumentalna umjetnička ekspresija makedonskih nacionalnih oslobodilačkih pokreta, te Galerija Nikole Martinoski, klasika suvremene makedonske umjetnosti rođenog u Kruševu.

Muzej NOB-a otvoren je 1989. godine i smješten u novoj zgradi kraj ljetne pozornice, u neposrednoj blizini spomenika Ilindenu. Arhitektura zgrade na tragu je tradicionalnoga starogradska makedonskoga graditeljstva. Prostor obuhvaća 300 četvornih metara. Scenarij postava muzeja uveliko proširuje temu određenu naslovom; povijesni prikaz Kruševa, kruševački manifest i ilindenski ustanak, Kruševačka republika, prvi svjetski rat, stvaranje prve partijske ćelije 1935. godine i tok NOB-a. U elaboraciji postava upotrijebljeno je dosta originalnih predmeta, koristila su se velika fotografska uvećanja, karte i planovi, tako da je postignuta autentičnost, koja često manjka sličnim muzeološkim projektima. Centralni dio prostora zauzima velika freska (vrlo dobro osvijetljena prirodnom rasvjetom) Borka Lazeskog, neokubističkoga stilskog izraza s prikazom teme stradanja makedonskog naroda. Autor scenarija je dr. Galena Kukuloska – Muzeji Makedonije, a likovnog dijela Kliment Korobar, arhitekt.

Kruševu ima neslućene potencijale razvoja u smislu transformacije čitavoga grada u tzv. grad muzej; amfiteatralno smješten u velebnom planinskom pejzažu na 1200 m nadmorske visine, uz industriju kristala s interesantnom etničkom strukturom (Makedonci i Cincari), mogao bi se pretvoriti u nezaobilazni lokalitet jedinstvene turističke ponude, zbog obilja tema koje bi se trebale prikazati i zbog nenarušenosti izgleda grada.

Trenutačno je najintenzivnija muzejska aktivnost u Makedoniji na Ohridu. Najbogatija zbirka makedonskih ikona smještena je u novoadaptirani prostor koji je zahtijevao, radi specijalnih uvjeta konzervatorstva i sigurnosti, vrlo striktno tehničke uvjete. No, u ovom trenutku postoji ideja da se stalni postav ikona smjesti u suterenske prostorije tog objekta (zbog manjih temperaturnih oscilacija). Postav Muzeja makedonske pismenosti, čije je otvorenje pak pratilo manifestacije u povodu obilježavanja djelovanja Ćirila i Metoda, također će se ponovno adaptirati te nadopuniti muzejskim materijalom. Te činjenice govore u prilog nužnosti izrade utemeljenijih i cjelovitijih muzeoloških projekata kako zbog stručnih tako i financijskih razloga, za što možemo reći da je paradigma novog vala obnove muzeja u našoj zemlji.

Primljeno: 12. 3. 1990.

Literatura

¹ Od literature korišteni su sljedeći radovi: Miliković, Đorđe, Postanak i razvoj muzejske djelatnosti u SR Makedoniji, Skopje, 1985; Bogoeski, Krste, Muzejska mreža u Makedoniji, Zagreb 1978; Kukuloska, Galena, Muzejska postava narodnooslobodilačkog rata Makedonije, Informatica Museologica 1-4, 1986; Korobar, Kliment, Memorijalni muzejski kompleks »Gono Vranovci«, Informatica Museologica 1-4, 1986; Vasev-Dimeska, Viktorija, Muzej na »suvremenata umetnost« Skopje, Skopje, Informatica Museologica 3-4, 1983; Zdravkovski, Dragiša, Stalna postava Arheološkog muzeja Makedonije, Informatica Museologica, 3-4, 1983; Zgaga, Višnja, Muzej na Stara čaršija, Informatica Museologica 1-2, 1983

² Šola, Tomislav, Argo 26/1987, Ljubljana

³ Zdravkovski, Dragiša, Stalna postavka Arheološkog muzeja Makedonije, Informatica Museologica 3-4, 1983, Zagreb

⁴ Prikaz muzeja u ovom broju časopisa Informatica Museologica daje Aleksandar Cicimov, direktor Muzeja.

SUMMARY

Museums in Macedonia

Višnja Zgaga

The Museum of Macedonia in Skopje is the central museum institution in the republic of Macedonia and it incorporates archaeological, historical and ethnological material. The museum premises were built in 1980 to the design of architects M. Tomić and I. Muratovski, and are situated on the edge of the old bazaar. The construction work is poorly executed which created many problems and new adaptations. A long period of rebuilding and rearrangement was therefore needed to ensure the functioning of the museum. The permanent display was planned in stages. The first to be realized was the display of the archaeological department in 1982. The history department opened in 1986 and it covers ten centuries of the Macedonian history, from the arrival of the Slavs until the end of World War II.

Ten years ago regional Macedonian institutes for the preservation of cultural monuments and nature were joined with museums.

The Museum in Štip, established in 1953, is one of the oldest in Macedonia. It is a regional museum and houses a collection of 1.700 objects as well as an Icon Gallery and a Modern Art Gallery. The house of the brothers Arsov has been adapted for the museum in the old city centre, with a well arranged collection of stone monuments and fragments in front of it.

Another important example is the Museum in Strumica which shows a concise overview of important historical events in Strumica and the surroundings. A well arranged and intelligible display has great possibilities for interpretation and educational work.

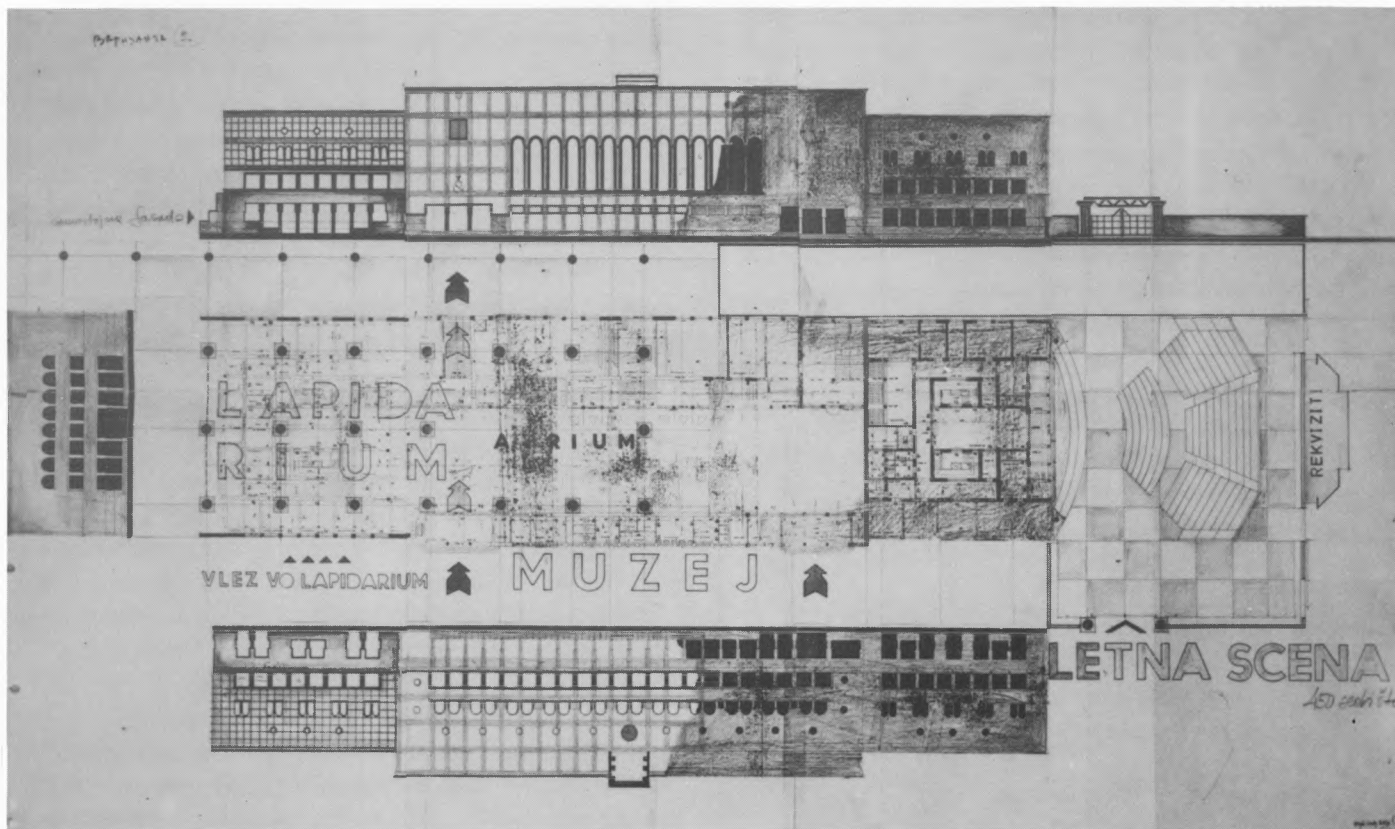
The complex of the museums of Kruševo presents the most important events of the political history of Macedonia. The Museum of the Resistance War opened in 1989 in a new building designed in the manner of traditional Macedonian city architecture. 300 square metres contain a considerable number of original objects which illustrate the political history of Kruševo until the end of World War II. In Kruševo there is also a Museum of the Ilinden Uprising, a monument to Ilinden, and there are facilities in the city for it to develop into a so-called museum city and a tourist centre. Many museum activities are taking place in Ohrid. The richest collection of Macedonian icons has been placed into a newly adapted exhibition hall, and a new Museum of Macedonian Writing was opened. The experience of Macedonian museums points towards the necessity of insisting on complete museological projects when preparing new permanent displays, for professional as well as for financial reasons.

OBNOVA I TRANSFORMACIJA MUZEJA GRADA SKOPJA

*Kliment Korobar
Muzej grada Skopja*

Budući da je raskrižje po svom geografskom položaju, Skopje je u prošlosti često bilo mjesto kojim su prolazile različite vojske. Grad su osvajali, spaljivali, stradao je u potresu, ali je uvijek iznova obnovljen. Ovaj grad je spona različitih civilizacija, u njemu su se ukrštale različite kulture i taložile različite kulturne dragocjenosti.

Muzej grada Skopja – projekt obnove

Burna povijest Skopja kroza stoljeća uvjetovala je potrebu stvaranja institucije muzeja u kojoj bi se proučavalo, istraživalo, skupljalo i znanstveno obrađivalo sve to bogatstvo da bude sačuvano i preneseno budućim generacijama, kojima će upotpuniti spoznaje o tim vrijednostima. Potreba za muzejem proizlazi iz najdubljih interesa našeg naroda jer su muzeji veza između kulturnih vrijednosti prošlosti i suvremenih nastojanja za stvaranjem novih kulturnih vrijednosti.

Polazeći od tih činjenica u prosincu 1949. godine osnovan je Muzej grada Skopja, kao muzej općeg tipa, sa zadaćom da istražuje, sakuplja i obrađuje muzejske eksponate koji se odnose na Skopje i njegovu okolicu iz područja arheologije, povijesti, etnologije i umjetnosti.

Ovih dana Muzej grada Skopja slavi jubilej svoga 40-godišnjeg rada. Valja naglasiti da se već kod osnivanja javio problem njegova prostornog rješenja i on se povlačio godinama. Seleći iz jednog u drugi neadekvatni prostor, bez mogućnosti izrade stalnoga muzejskog postava, Muzej je nakon katastrofalnog potresa bio smješten u staroj zgradi željezničkoga kolodvora – u zapadnom krilu, dijelu aule i perona koji nisu bili srušeni potresom, a sanacija je bila moguća. Objekt koji je bio sagrađen 1938. godine a predan na korištenje 1940. bio je u tom vremenu jedan od najljepših objekata na Balkanu. Stara zgrada željezničkoga kolodvora odlukom Zavoda za zaštitu spomenika grada Skopja proglašena je spomenikom kulture iz NOB-a a ujedno je najmarkantniji objekt u centru grada, sa satom na kojem je zabilježeno vrijeme potresa, kao memorijalno obilježje katastrofe i ljudske solidarnosti koju je svijet iskazao Skopju nakon potresa.

Imajući u vidu položaj Muzeja grada – koji je grad solidarnosti – nastojalo se da bude prezentirano sve ono što Skopje obilježava kao takav grad. S tom svrhom učinjeni su napori da se izradi kompleksnije rješenje cijelog prostora Muzeja i njegove okolice. Napravljen je koncepcija za obnovu stare zgrade